

מראי מקומות- מנחות ס"ב

עכ"פ מצינו על ממש, כמו ונתת על השלחן, וא"כ איך אמר רבי בדרך כלל דעל היינו לעולם בסמוך, מאי אולמי' האי מהאי. ותי' די"ל דהתם דכתי' ונתת על השלחן מוכח דהפי' כפשוטו, אבל בעלמא על היינו בסמוך. ועוד תי' דבאמת מהאי טעמא כתי' הכא על הלחם ועל הכבשים, ללמד דעל דהכא סמוך הוא. ועוד כ' דבלחם ובזיכין מוכח דעל בסמוך, משום דרוחב החלות לא היו ממלאים כל השלחן, וזהו לכאור' כדי שיהי' הבזיכין ניתנין אצל החלות.

(ה) מוליך ומביא למי שהרוחות שלו- פרש"י, לצפון ודרום ומזרח ומערב. וע' בטהרת הקודש שהביא מש"כ התוס' יו"ט בפ"ג דסוכה, דודאי מש"כ רש"י פון ודרום וכו' לאו כסדרן נקטינהו, דהא כל פנות שאתה פונה אינו אלא לימין. אבל כ' הטה"ק דל"ק, דהא התנופה הי' במזרח המזבח, ופניו של המניף הי' נגד ההיכל למערב, כדי לקיים לפני' ד', וא"כ הימין שלו הי' לצפון. ומש"כ רש"י דרום קודם למזרח, אפשר משום לשון הגמ' מוליך ומביא, והיינו בשתי רוחות שזה נגד זה, בזה שייך לומר מוליך ומביא, שההולכה צד זה, וכשהוא נוטה לצד שכנגדה, זה הוי הבאה.

(ו) ר' פפא אמר דכ"ע דון מינה ומינה הוא, והיינו טעמא דרבי, וכו'- הק' השפת אמת, לפי ר' פפא דרבי ס"ל דדון מינה ומינה, א"כ מהכ"ת בכלל שיש תנופת כבשים מחיים, הרי כמו דאמרי' דלמדין משלמי יחיד, אבל מ"מ מניפין כל הבהמה ולא רק חזה ושוק, א"כ נימא דתנופה דקרא לחם עם הכבשים הוא לאחר שחיטה, וליכא כלל תנופה מחיים. וע"ש עוד מה שהק', ומש"כ לפרש הסוגיא.

(ז) רבינא אמר דכ"ע דון מינה ואוקי באתרה, והיינו טעמא דרבנן, שלמיהם ריבויא הוא- אי' בחי' הגרי"ז, דלפי רבנן דילפי דין תנופה בשלמי ציבור מקרא דשלמיהם, היינו דאיכא דין תנופה בציבור כמו ביחיד, ותנופת שחוטין דגבי כבשי עצרת, אי"ז מדין מיוחד

(א) מניח אימורין על פיסת היד- וע' ברמב"ם (מעה"ק ט', ח') דכ' דרק החלבים מנינים על גבי היד, והחזה והשוק ע"ז, ושתי הכליות ויותרת הכבד למעלה מהם. וכ' הכסף משנה דמשמע להרמב"ם דמה דאי' בסוגיין דמניח האימורין על פיסת היד, אימורין דקתני לא כל האמורים, אלא החלבים בלבד, דהא מקרא דל אישי החלבים יליף לי'. וע"ע בשפת אמת דכ' דבתורת כהנים אי' כן בהדיא.

(ב) והא קמ"ל דבעינן ג' כהנים- הק' הרש"ש, מהו ההכרח לומר דבעינן ג' כהנים, הרי ההוא דמייתי לי' כהן מבית המטבחים ורמי לי', ע"כ רמי לי' ליד הבעלים, וכ"כ הרמב"ם (מעה"ק ט', ח'), וא"כ לכאור' שייך שאותו הכהן דרמי לי' ליד הבעלים יוכל אח"כ להניח ידיו למטה להניף, ואחר זה יתנו הבעלים לתוך יד הכהן עצמו להקטיר, והניח בקו'.

(ג) והניף הכהן אותם על לחם הביכורים, יכול יניח כבשים על גבי הלחם, וכו'- ומבואר דדעת ת"ק הוא דמניח הלחם על הכבשים, וכמו בכל תנופה עם לחם. והק' בחי' הגרי"ז, א"כ למה צריך קרא דוהניף הכהן אותם על לחם הביכורים, מה למדין מזה. ותי' דדין תנופת לחם עם הכבשים הוא דין אחר מכל מקום דבעינן תנופה עם הלחם. דאף דבכל מקום ג"כ בעינן שיניף הלחם עם הקרבן, אבל באמת הם ב' תנופות שאינם שייכים להדדי, רק דהתורה אמר לעשות ב' התנופות בהדדי, ויוצא ידי שתיהם. משא"כ בדין תנופת כבשי עצרת, בזה אי"ז דין דצריך לעשות ב' תנופות בהדדי, אלא דין תנופה א' היא, דהמצוה הוא תנופת לחם עם כבשים. ואף דגם בזה קיי"ל דאם הניף זה בעצמו וזה בעצמו יצא ידי תנופה, מ"מ דין תנופתן אחד הוא [ועדיין צ"ע, איזה נפק"מ יש מהא דתנופה א' הוא], וי"ל דזה ילפי' מקרא זה דהניף הכהן אותם על לחם הביכורים, דהיינו דזהו דין התנופה.

(ד) רבי לטעמי' דאמר על בסמוך... וסכות על הארון- הק' השפת אמת בשם בנו, הא ודאי

הרשב"א, אבל כידוע שחי' הריטב"א הם) דמה דהכהן נותן ידיו תחת יד הבעלים, לאו דוקא תחת הוא, אלא דהכהן מסייע להבעלים להניף, והבעלים עיקר והכהן הטפל. ולדבריו, העיר הטה"ק, למה לא יתקנו דכל השותפים יהיו יכולים להניף ביחד, זה בצד זה. והביא מש"כ הריטב"א בקידושין, שהוא מפני כשהם חמשה, או אפשר א"כ ישימו ידיהם זה ע"ג זה, וביאר הטה"ק, דכיון דכשהם רבים א"א א"כ יהי' חציצה, לכך תיקנו דלעולם לא יסמכו שותפין, אף כשהן שנים.

(א) וכן השולח קרבנותיו ממדה"י, כהן מניף על ידו- הק' תוס', הא בגיטין תנן השולח חטאתו ממדה"י, מקריבין אותו בחזקת שהוא קיים, והק' הגמ' שם, הא בעינן סמיכת בעלים, ותי' דמיירי בקרבן נשים, דאין בה סמיכה. וא"כ, ק', מה יענה כאן, הרי ק' ג"כ דהא בעינן סמיכה, ואין ליישב דמיירי בקרבן נשים, דכבר תנא לי' רישא דבקרבת נשים הכהן מניף על ידה, וגם אין ליישב דמיירי בחטאת העוף, כדמשני התם, דבחטאת העוף ליכא סמיכה. והביא מר"ש לתרץ דשאני חטאת שיש עוד חשש, שמא הוא חטאת שמתו בעליה, ומקריבין אותו בחזקת שהוא קיים. וע"ע בשפת אמת כאן דיישב באו"א, דבחטאת סמיכה מעכבת טפי, לפי שהוא לכפרה, ומתודה בשעת סמיכה, ואע"ג דכל קרבנות מכפרות, מ"מ עיקר חטאת לכפרה הוא, ולכן מעכב טפי הסמיכה, שלא לשחוט בלי סמיכה לכתחלה.

של כבשי עצרת, אלא כמו דאיכא דין תנופה בשלמי יחיד, ה"נ נתרבה תנופה בשלמי ציבור. אבל למ"ד דילפינן בדון מינה ואוקי באתרה, ולית לי' דשלמיהם ריבויא, נראה דזה הוי מדין מיוחד של כבשי עצרת, וכמו תנופת חיים של כבשי עצרת, ולא מדין תנופת שלמים כמו שלמי יחיד, רק דילפי' מיחיד שיש תנופה גם בשחוטין, אבל דין תנופה הוי דין מיוחד מדין כבשי עצרת. ומפני זה שייך לומר דאוקי באתרה, דאם הי' התנופה מדין שלמים, אז לכאו' הי' ק' לומר דאוקי באתרה, דהא מדין תנופת שלמים הוא. אבל כיון דבאמת דין תנופה זו הוא תנופת כבשי עצרת, רק דצריך ללמוד מזבחי שלמי יחיד רק שיש תנופה ג"כ לאחר מיתה, א"כ שפיר אמרי' דאוקי באתרה.

(ח) ויהי' זבחי שלמי יחיד טעונין תנופה מחיים מק"ו, וכו'- הק' הנתיבות הקודש, מאי שייך בשלמי יחיד תנופת חיים, והלא כל הבשר שייך לבעלים, וע"ז אין שייך לטעון עבודת התנופה, ורק החלק מחזה ושוק הניתנין לכהנים שייך לדנין תנופה, וא"כ, נמצא היכא דמניף מחיים כל הבהמה, הוה הבשר חציצה לתנופת חזה ושוק. ותי' דמין במינו אינו חוצץ, או י"ל דסובר השאת הש"ס דלא אמרי' בשלמי יחיד דהבשר שייך להבעלים אלא לאחר שחיטה וזריקה, אבל לעולם בחייה הוא קודש לד'. וא"כ, נמצא דכולו קדוש לד' ושייך להקרבה, וא"כ שפיר שייך תנופה על כל הבהמה.

(ט) ויהא אשם מצורע טעון תנופה שחוט מק"ו, מה זבחי שלמי יחיד וכו'- העיר הקרן אורה, הא לכאו' הי' שייך ללמוד בק"ו משלמי ציבור, ומה שלמי ציבור דאין טעונן סמיכה טעונין תנופה שחוטין, אשם מצורע, שטעון סמיכה, אינו דין שטעון תנופה שחוט. ותי' דללמוד כן יהי' למד מן הלמד, דשלמי ציבור משלמי יחיד ילפי', ובקדשים אין למדין מן הלמד. עוד כ' דלמ"ד דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא א"ש בפשיטות.

(י) חמשה שהביאו קרבן אחד, א' מניף ע"י כולם- ע' בטהרת הקודש בעמוד א', שהביא מש"כ הריטב"א בסוכה (והוא כ' בשם